

Pusula Rüzgârın Sesini Dinlerse...

Radikal Kitap eki

“Suna ters yöneydi. Tali yoldan soldaki yola sapmış, her an o bisküvi markasının iri levhasını görerek, ondan çok ayrı, çok uzak bir yola düşmüştü. (...) Yol keskin bir viraj yapıyordu batıya, o bunu atlamıştı. Atladığı nokta ona bir yol, bir hedef kaybettirmişti. Şimdi şöyle bir denklem çözelim, dedi kendi kendine. Yitirdiğimiz her yol için yeni bir yol vardır. Oysa yitirilen yönlerdi, yollar değil.”

Suna ters yöneydi. Neden? Çünkü herşeyin birbirine karıştığı, saflığın, iyimserliğin adından bile söz edilemediği bir kaos ve hatta bir kriz ortamında yaşıyordu, üstelik bir kadındı. Suna ters yöneydi. Neden? Çünkü böyle bir ortam içinde yaşamaya çalışan, ‘kendi’ olmaya çalışan bir kadındı. Yön’ünü yitirmesi, ‘hedef’ kaybetmesi o kadar kolay ve doğaldı ki... Acı olan ta uzaktan gördüğü halde, sırf girdiği o ‘ters yol’ yüzünden gideceği yere bir türlü ulaşamamasıydı. “Geriye tek çare kalıyordu: İçgüdülerine güvenmek. İçgüdülerinden emin değildi ama gene de güvendi. İçinden gelen bir rüzgarı dinledi o zaman.”

Müge İplikçi’nin üçüncü öykü kitabı ‘Arkası Yarın’ da içgüdülerinden başka güvenecek bir şeyi kalmayan, içinden gelen rüzgarların da etkisiyle ‘ters yön’lere girmekten kurtulamayan ‘Suna’ların öyküsü hep bir kadın anlatıcının ağzından anlatılıyor.

Öyküler sanki çözülmesi gereken bir bilmece gibi çıkıyor karşımıza. İçinde kaybolup yönünüzü yitirebileceğiniz bir labirent bu öyküler belki de. Her bir ayrıntı çok önemli, çünkü herşey birbirine bağlı. Sakın ha, öyle herşeyi bütünüyle bilen ve bunu sırasıyla anlatacak bir anlatıcı beklemeyin İplikçi’nin öykülerinde. Çünkü anlatıcının kendisi de, yazar da sizinle birlikte yol alıyor bu öykü labirentlerinin içinde. Öykünün bütünü kurmak, parçalarını bir araya getirmek size kalıyor.

Yaşanması, hakim olunması zor bir dünyada anlatıcının otoritesi elbette kaybolacak. Bu yüzden sayfalar arasında yol alacak, belki ters yöne girecek, zorlanacak ve yorulacaksınız, tıpkı Suna gibi. Böylece bütün ‘Suna’ların neden akıntıya kürek çekmek zorunda kaldığını anlayacaksınız.

Suna, içinde sıkışıp kaldığı ‘geçit’ten kurtulmaya çalışan Nevin oluverecek bir başka öyküde. İçinde dolaştığınız, zaman zaman yönünüzü kaybettiğiniz labirentin yerini almış olacak bu geçit. Nevin’in yaşadığı o sıkışmışlık duygusunu asla üzerinizden atamayacaksınız. Böylece bütün ‘Nevin’lerin neden ‘özgürlük ve özgünlük’ peşinde olduğunu, neden herkesin taktığı çelmelere karşı dikkatli olmak zorunda kaldığını anlayacaksınız. Hatırlatmakta fayda var; bütün öykülerde aynı zamanda hem bir kurmacanın hem de bir gerçekliğin içinde bulacaksınız kendinizi. Gerçeğin nerede başlayıp nerede bittiğini asla bilemeyeceksiniz. Yaşanmışlıkla yaşanmamışlık arasındaki farkı bulmak yine size kalacak.

Öykülerin, öykü boyunca kendine baktığına, kendinden söz ettiğine, bu anlamda öykünün kendine doğru yaptığı yolculuğa, ‘Suna’ların ve ‘Nevin’lerin ters yönlerdeki yolculuklarının öykülerin bu karmaşık ve parçalı yolculuklarına özdeş olduğuna tanık olacaksınız.

Suna ters yöneydi. Neden? Çünkü Suna’ya herkes çelme takıyordu, çünkü Suna bir ‘arkası yarın’ kandırmacası içinde yaşıyordu.

“Uzun, yılankavi bir kuyruğun sonunda gidiyordu Suna. Yeryüzünde bir koridor, gökyüzünde bir hayali sınırsızlığın üstünde gidiyordu sanki (...) bir dizi anlamsızlığın merkezinde duruyordu. Kazandıkları kaybettiklerine eş olan bir kadındı. Bir başka yolculuktan yaşadığı şimdi - kendi sesinin yankısını duyarak yaşadığı şimdi bir başka yolculuğa kadar haritasız, yönsüz...”

Ümran Kartal

11.05.2001